

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Michala Mazance a Petra Mikeše v právní věci žalobkyně: **MUDr. M. D.**, zastoupená Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou se sídlem Muchova 223/9, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2015, čj. MPSV-UM/3232/15/4S-HMP, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2019, čj. 2 Ad 33/2015-93,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**
- IV.** Ustanovené zástupkyni Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové, advokátce se sídlem Muchova 223/9, Praha 6, **s e n e p ř i z n á v á** odměna za zastupování.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím zamítl žalovaný odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce - krajské pobočky pro hl. m. Prahu (dále „správní orgán I. stupně“) ze dne 27. 11. 2014, čj. 54188/2014/AAE. Správní orgán I. stupně tímto rozhodnutím žalobkyni nepřiznal doplatek na bydlení, neboť žalobkyně nemá nárok na příspěvek na živobytí, kterým je přiznání této dávky podmíněno. Žalobkyni nemohl být doplatek na bydlení přiznán také z důvodu, že příjem žalobkyně a jejího zletilého syna převyšuje 1,3násobek částky živobytí společně posuzovaných osob.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze (dále „městský soud“). Namítla, že výše jejich odůvodněných nákladů na bydlení jen minimálně přesahuje společný příjem žalobkyně a jejího syna, který tak nepostačuje ani na úhradu měsíčních nákladů na bydlení. Po zaplacení dalších povinných plateb žalobkyně již nemá dostatek prostředků na jídlo, léky a další nezbytné věci denní potřeby. Žalovaný měl její hmotnou nouzi posoudit ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“). Svůj příjem si nemůže zvýšit vzhledem ke svému věku a zdravotnímu stavu vlastním přičiněním a zabezpečení jejich základních životních podmínek je tak vážně ohroženo. Žalovaný dále stanovil částku existenčního minima nezákonně, jelikož existenční minimum nelze použít u poživatele starobního důchodu a u osob starších 68 let. Žalovaný rovněž pochybil, jestliže nezohlednil zhoršující se zdravotní stav žalobkyně (léčbu onkologického onemocnění, artrózu, osteoporózu, sníženou imunitu) v souladu s § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Žalovaný měl zvýšit částku za spotřebu energií o 10 % v souladu s § 34 téhož zákona. Nesouhlasila také se závěrem, že mohla ke zvýšení příjmů využít svůj nemovitý majetek. Žalovaný se nedostatečně vypořádal s některými odvolacími námitkami. Žalobkyně nesouhlasila rovněž se závěrem, že u ní nedošlo k podstatnému poklesu příjmů. V prosinci 2013 byl příjem společně posuzovaných osob 18 815 Kč, avšak v následujících 3 měsících klesl až na 12 138 Kč.

[3] Městský soud shora označeným rozsudkem žalobu zamítl. Dospěl k závěru, že žalobkyně nesplňovala podmínky pro přiznání doplatku na bydlení. Nárok na doplatek na bydlení je vázán na pobírání příspěvku na živobytí, který žalobkyni přiznán nebyl. Námitkami týkajícími se příspěvku na živobytí se městský soud nezabýval, jelikož rozhodnutí o jeho nepřiznání nebylo předmětem řízení o žalobě. Žalobkyně nesplnila ani druhou alternativní možnost přiznání doplatku na bydlení dle § 33 odst. 2 věty druhé zákona o pomoci v hmotné nouzi, jelikož příjmy společně posuzovaných osob přesáhly 1,3násobek částky jejich živobytí. Pokud jde o údajné nezohlednění sociálních, zdravotních a majetkových poměrů žalobkyně, žalobkyně by stále nesplňovala výše uvedené ústřední podmínky přiznání nároku. Ve vztahu k námitce neaplikovatelnosti existenčního minima odkázal městský soud na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2008, čj. 6 Ads 98/2008-53. Nejvyšší správní soud rovněž v případě těžce žalobkyně v jiné věci dospěl k závěru, že po ní lze spravedlivě požadovat prodej, pronájem či jinou dispozici se zahradou a pozemkem, jehož součástí je rekreační chatka (rozsudky ze dne 20. 9. 2018, čj. 10 Ads 369/2017-34, a ze dne 24. 1. 2019, čj. 7 Ads 396/2018-27).

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížnost. Namítla, že jeho závěry se nezakládají na objektivním popisu situace. Městský soud nezohlednil podstatné skutečnosti rozhodné pro posouzení nároku na přiznání doplatku na bydlení a příspěvku na živobytí. Stěžovatelka uvedla, že pobírá pouze starobní důchod 12 138 Kč, který je o několik tisíc nižší, než jsou její výdaje na bydlení (průměrně kolem 17 000 Kč měsíčně). Je dlouhodobě onkologicky nemocná a v roce 2014 podstoupila další cyklus chemoterapie. Městský soud posoudil možnosti zvýšení jejich příjmů v rozporu s § 14 odst. 2 a § 11 odst. 6 zákona o pomoci v hmotné nouzi, neboť stěžovatelce nebyl v roce 2014 vyplácen příspěvek na živobytí ani doplatek na bydlení. Prodej jejího jediného majetku po ní nelze požadovat. Stěžovatelka není schopna majetek zpeněžit z důvodu svého věku a zdravotního stavu. Závěry Nejvyššího správního soudu z jiného řízení nejsou nyní aplikovatelné, jelikož se týkaly jiného období, v němž se stěžovatelka nenacházela ve stejné sociální a finanční situaci. Správní orgány postupovaly při oceňování majetku v rozporu s § 15 zákona o pomoci v hmotné nouzi, neboť určily cenu majetku v rozporu se zákonem. Příjmy stěžovatelky a možnosti využití majetku

pokračování

městský soud a správní orgány posoudily podle tržních cen, ale její výdaje podle reálných cen posuzovány nebyly. Městský soud a správní orgány nezohlednily její vysoký věk a zdravotní stav.

[5] Stěžovatelka má za to, že jestliže je osobou v hmotné nouzi podle § 2 odst. 2 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi, pak splňuje i podmínky pro získání příspěvku na živobytí. Zároveň splňuje i další kritéria podle § 2 odst. 3 téhož zákona. Jestliže jí vznikl nárok na příspěvek na živobytí, vznikl jí i nárok na doplatek na bydlení. Upozornila též na to, že městský soud opomenul žalobní body, v nichž namítala, že je osobou v hmotné nouzi a splňuje podmínky doplatku na bydlení. Městský soud rovněž odmítl posoudit petit tak, jak jej uvedla v upřesnění žaloby ze dne 14. 4. 2017.

[6] Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a ztotožnil se se závěry městského soudu. Stěžovatelka podala žádost o doplatek na bydlení současně s žádostí o příspěvek na živobytí. Příspěvek na živobytí jí nebyl přiznán z důvodu výše příjmů. Podmínky přiznání příspěvku na živobytí nelze nyní přezkoumávat v řízení, které se týká nepřiznání doplatku na bydlení. Doplatek na bydlení sice lze přiznat i osobám, které nepobírají příspěvek na živobytí, jejich příjem ovšem nesmí přesáhnout 1,3násobek částky živobytí. Ani tuto podmínku ale stěžovatelka nespĺňuje, neboť její příjem a příjem společně posuzované osoby je vyšší. Správní orgány stěžovatelce ani nemohly od příjmu odečíst skutečné náklady na bydlení, neboť § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi takový postup neumožňuje. Rovněž nelze v jejím případě zvýšit odůvodněné náklady na bydlení z důvodu nepříznivého zdravotního stavu o částku dle § 34 odst. 4 zákona o pomoci v hmotné nouzi, jelikož přiměřené náklady na bydlení lze dle § 9 odst. 2 téhož zákona stanovit maximálně ve výši 35 % z příjmů společně posuzovaných osob.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatuje, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přípustná, a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátkou. Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Podrobit přezkumu lze pouze rozhodnutí krajského soudu, které je přezkoumatelné. Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o zásadních a pro danou věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, čj. 4 As 5/2003-52, či ze dne 1. 6. 2005, čj. 2 Azs 391/2004-62).

[10] Napadený rozsudek není nepřezkoumatelný. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Rozsudek je řádně odůvodněn a je plně srozumitelný.

Jednoznačně z něj vyplývají důvody, které městský soud vedly k zamítnutí žaloby. Pouhý nesouhlas stěžovatelky s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, čj. 2 As 47/2013-30). Nejvyšší správní soud připomíná, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatelky o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, čj. 3 Azs 69/2016-24).

[11] Městský soud v dané věci především jasně a přezkoumatelně vyložil, z jakých důvodů dospěl k závěru, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro přiznání nároku na doplatek na bydlení. Na námitku naplnění podmínek hmotné nouze ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) a § 3 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi sice výslovně nereagoval, to nicméně neznamená, že by byl jeho rozsudek nepřezkoumatelný. Jak plyne z judikatury, soud nemusí nutně volit cestu vypořádání se s každým dílčím argumentem. Pokud proti návrhu postaví právní názor, v jehož konkurenci návrhové body jako celek neobstojí (srov. např. rozsudek ze dne 11. 6. 2015, čj. 10 Afs 18/2015-48), neodporuje takový postup zákonu. Jak k tomu uvádí též Ústavní soud, „není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ [nález sp. zn. III. ÚS 989/08 ze dne 12. 2. 2009]. Stěžovatelka žalobu opakovaně doplňovala několika rozsáhlými podáními, a to jak sama, tak prostřednictvím ustanovené zástupkyně. Nebylo povinností městského soudu reagovat na tato obsáhlá podání stejně obsáhlým rozsudkem. Z napadeného rozsudku jasně plynou jednotlivé závěry soudu, stejně jako důvody, proč argumentace stěžovatelky jako celek nemůže obstát, tedy proč nemá nárok na přiznání doplatku na bydlení.

[12] Poukazuje-li stěžovatelka v této souvislosti též na to, že městský soud odmítl posoudit její upřesnění petitu v podání ze dne 14. 4. 2017, je třeba připomenout, že stěžovatelka původně v petitu navrhla zrušit rozhodnutí žalovaného. Na tomto petitu setrvala i v doplnění žaloby ze dne 18. 2. 2016 a ze dne 14. 4. 2017. V naposledy uvedeném podání sice pod petitem napsala tvrzení, že splňovala podmínky osoby v hmotné nouzi § 2 odst. 2 písm. b) a § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi a žalovaný jí způsobil újmu, to však nic nemění na podstatě jejího žalobního návrhu, ze kterého stále plyne, že se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného. Vadou odůvodnění napadeného rozsudku tedy není ani to, že městský soud i po tomto jejím doplnění věc nadále projednal a rozhodl jako žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s., tedy v souladu s žalobním petitem.

[13] Jádrem dané věci spočívá v posouzení, zda stěžovatelka splnila podmínky pro přiznání nároku na doplatek na bydlení, které plynou z § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Podle tohoto ustanovení (ve znění rozhodném pro projednávanou věc, tedy ve znění účinném od 1. 1. 2014) „[p]odmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí. Doplatek na bydlení lze přiznat s přihlédnutím k jejím celkovým sociálním a majetkovým poměrům také osobě, které příspěvek na živobytí nebyl přiznán z důvodu, že příjem osoby a společně posuzovaných osob přesáhl částku živobytí osoby a společně posuzovaných osob, ale nepřesáhl 1,3násobek částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob“.

[14] Stěžovatelka v kasační stížnosti předně uplatnila řadu námitek týkajících se věcného posouzení pouze v obecné rovině; takto především poukazovala na nesprávný postup městského soudu, resp. žalovaného, a jejich nesprávný výklad citovaného ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi. V souladu s ustálenou judikaturou zdejšího soudu nicméně platí, že preciznost

pokračování

ve formulaci obsahu stížných bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti do značné míry předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (viz například rozsudek ze dne 9. 3. 2016, čj. 3 As 167/2014-41). Jinými slovy, míře konkrétnosti uplatněných žalobních (kasačních) bodů nutně musí korespondovat míra konkrétnosti odůvodnění soudního rozhodnutí, neboť má-li soudní přezkum probíhat v mezích žalobních (kasačních) bodů, nelze z povahy věci důvodnost či nedůvodnost zcela obecné námitky odůvodnit zcela konkrétním způsobem (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2016, čj. 3 As 12/2016-81, a ze dne 13. 6. 2007, čj. 5 As 73/2006-121). Žalobní (resp. kasační) bod je způsobilý přezkumu v té míře obecnosti, v níž je formulován. Čím je žalobní (kasační) bod obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které jeho argumentaci podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS). V kontextu těchto judikaturních závěrů přistoupil zdejší soud k vyhodnocení stěžovatelkou uplatněných kasačních námitek.

[15] K takto obecně koncipovaným námitkám soud souhrnně konstatuje, že jak správní orgány, tak i městský soud nevybočily z rámce citovaného § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Nejvyšší správní soud se navíc výkladem uvedeného ustanovení (a to přímo ve vztahu ke stěžovatce) již opakovaně zabýval, přičemž stěžovatelka nepřináší v kasační stížnosti žádné nové argumenty, pro které by bylo nutno se od předchozí rozhodovací praxe odchýlit. To ostatně platí i pro další námitky stěžovatelky.

[16] Nejvyšší správní soud se již dříve zabýval námitkou, dle které žalovaný a soud vyhodnotili splnění podmínek pro přiznání doplatku na bydlení chybně, neboť výdaje stěžovatelky jsou vyšší než její příjmy a příjmy společně posuzované osoby (jejího syna). Již v rozsudku ze dne 27. 6. 2018, čj. 6 Ads 20/2018-32, Nejvyšší správní soud stěžovatelce vysvětlil, že zákon o pomoci v hmotné nouzi rozlišuje mezi odůvodněnými náklady na bydlení (§ 34) a přiměřenými náklady na bydlení. Za přiměřené náklady na bydlení jsou dle § 9 odst. 2 zákona považovány odůvodněné náklady na bydlení, avšak pouze do výše 30 % příjmu osoby nebo společně posuzovaných osob, resp. 35 % v hlavním městě Praze. Pro účely zákona o pomoci v hmotné nouzi se zohledňuje příjem, který je snížen o odůvodněné náklady na bydlení, avšak pouze do výše přiměřených nákladů na bydlení. Jinými slovy, jsou-li odůvodněné náklady na bydlení vyšší než přiměřené náklady na bydlení, k rozdílu se při stanovení příjmu nepřihlíží. Příjem vypočtený podle § 9 odst. 2 zákona tak nepředstavuje reálný příjem osoby, jak mylně dovozuje stěžovatelka, ale výsledek matematické operace zohledňující právní úpravu v § 9 odst. 1 a 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Pro posuzování nároku na dávky dle zákona o pomoci v hmotné nouzi proto nelze vyjít z představy, že nárok na dávky má ten, jehož výdaje na bydlení jsou vyšší než jeho příjmy, ale je nutné postupovat dle příslušných ustanovení, která výpočet „příjmů“ a „výdajů“ specifickým způsobem upravují. Správní orgány i městský soud tedy postupovaly správně, když se předně zabývaly srovnáním příjmu stěžovatelky a jejího syna (po úpravách dle § 9 zákona) s částkou na živobytí společně posuzovaných osob (podrobněji viz městským soudem citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Ads 396/2018, který se rovněž týkal stěžovatelky).

[17] Pokud jde o námitku, kterou stěžovatelka projevuje nesouhlas se zpeněžením svého majetku, není ani tato důvodná. Týká se pouze jejího nemovitého majetku v obci Vinaře a stěžovatelka opomíjí, že žalovaný se zabýval také hodnotou a zpeněžitelností cenných papírů ve vlastnictví jejího syna (společně posuzované osoby), a dospěl k závěru, že by stěžovatelka neměla nárok na přiznání doplatku na bydlení, ani kdyby společně posuzované osoby tento zpeněžitelný majetek nevlastnily. Otázkou, zda lze po stěžovatce spravedlivě žádat zpeněžení

nemovitostí v obci Vinaře, se již Nejvyšší správní soud také zabýval ve výše citovaném rozsudku sp. zn. 7 Ads 396/2018, jakož i v dalších rozsudcích (např. ze dne 24. 5. 2018, čj. 1 Ads 433/2017-31, nebo ze dne 20. 9. 2018, čj. 10 Ads 369/2017-36), a neshledal je důvodnými. V posledně uvedeném rozsudku výslovně uzavřel, že dané nemovitosti „*stěžovatelka využívá k rekreačnímu účelu, a nikoliv k bydlení. Proto za daných okolností nebylo nespravedlivé (§ 14 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi) žádat po ní, aby majetek využívala k zvýšení příjmu (§ 11 téhož zákona).*“

[18] V citovaných rozsudcích se Nejvyšší správní soud vypořádal rovněž s námitkou stěžovatelky, dle které správní orgány nepostupovaly při ocenění nemovitostí v souladu se zákonem. Ve výše již zmiňovaném rozsudku sp. zn. 10 Ads 369/2017 dospěl k závěru, že postup správního orgánu I. stupně při oceňování předmětných nemovitostí „*nezpůsobil nezákonnost, která by mohla mít vliv na výsledek řízení. Podstatné je, že stěžovatelčiny nemovitosti nemají zanedbatelnou hodnotu. Správní orgány by stěžovatelce musely zvýšit částku živobytí dle § 26 zákona o pomoci v hmotné nouzi, jen pokud by tento majetek měl bezvýznamně nízkou hodnotu nebo by jej objektivně nemohla využít. Tak tomu ale v případě stěžovatelky nebylo a není.*“ V rozsudku sp. zn. 1 Ads 433/2017, který již byl výše rovněž citován, k tomu dodal, že „*správní orgány pochybily, nepostupovaly-li dle díky zákona a ocenění nemovitosti stěžovatelky provedly jiným než zákonem předpokládaným způsobem. Tato vada však neměla vliv na zákonnost rozhodnutí. Účelem posouzení celkových sociálních a majetkových poměrů je zjištění, zda je nutné, aby byl osobě přiznán doplatek na bydlení i přesto, že její příjem je vyšší než částka živobytí. Jedná se tedy o posouzení prostředků, kterými osoba disponuje a zároveň její podíl na situaci, ve které se nachází. Správní orgán vyšel ze skutečnosti, že stěžovatelka vlastní nemovitost, kterou může využít ke zvýšení svého příjmu, a ačkoliv se cena zjištěná dle zákona o oceňování majetku a cena se kterou pracoval správní orgán prvního stupně, liší, ani v případě, že by byla posuzována cena nižší, nebylo by možné uzavřít, že se jedná o majetek, jehož využití by nebylo úměrné možnému zisku.*“ Ani v tomto případě není důvod se od citovaných závěrů odchýlit.

[19] Městský soud stejně tak dospěl ke správnému závěru, že je bezpředmětnou argumentace stěžovatelky, podle níž splnila podmínky § 2 odst. 2 písm. b) nebo § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Předmětem sporu je to, zda správní orgány postupovaly správně při posouzení nároku stěžovatelky na doplatek na bydlení. Podmínky přiznání doplatku na bydlení jsou upraveny v § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Mezi tyto podmínky patří přiznání příspěvku na živobytí podle § 21 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Dle § 21 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi „*nárok na příspěvek na živobytí má osoba v hmotné nouzi podle § 2 odst. 2 písm. a), jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob.*“ Pro účely posouzení nároku na příspěvek na živobytí, resp. na doplatek na bydlení, je tak relevantní pouze to, zda žadatel je osobou v hmotné nouzi ve smyslu § 2 odst. 2 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Ostatní kritéria obsažená v § 2 odst. 2 písm. b) potažmo v § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi nemají na přiznání či nepřiznání daných příspěvků žádný vliv. Nejvyšší správní soud nevyklučuje, že stěžovatelka může být osobou v hmotné nouzi ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) nebo v § 2 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, avšak tato skutečnost nezakládá nárok na přiznání doplatku na bydlení, potažmo příspěvku na živobytí. S tímto závěrem byla ostatně stěžovatelka seznámena již ve výše citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Ads 433/2017.

[20] Ani další skutečnosti zdůrazněné stěžovatelkou (její zdravotní stav, věk atp.) nemohou nic změnit na splnění zákonných podmínek pro přiznání předmětné dávky. Zákon jednoznačně stanoví, jaké podmínky musí být splněny. Tyto podmínky posoudily správní orgány a následně městský soud správně, a proto Nejvyšší správní soud na jejich rozhodnutí v plném rozsahu odkazuje a s jejich závěry se ztotožňuje. Závěry městského soudu odpovídají právní úpravě,

pokračování

resp. judikatuře Nejvyššího správního soudu (viz např. výše již citované rozsudky sp. zn. 6 Ads 20/2018, sp. zn. 1 Ads 433/2017, sp. zn. 10 Ads 369/2017, a sp. zn. 7 Ads 396/2018).

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud tedy s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Zbývá dodat, že soud postupoval v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož Nejvyšší správní soud rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání. Stěžovatelka sice v kasační stížnosti uvedla, že nesouhlasí s rozhodnutím věci bez jednání, ke svému nesouhlasu však neuvedla žádné důvody. Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že samotná žádost účastníka řízení není důvodem, pro který by bez dalšího musel nařídít jednání (srov. rozsudek ze dne 15. 11. 2005, čj. 8 Aps 1/2005-87). V projednávané věci Nejvyšší správní soud neprováděl dokazování, všechny rozhodné skutečnosti soud zjistil ze soudního a správního spisu a ze stěžovatelčina podání. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvod, aby ve věci nařídil jednání.

[22] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla ve věci úspěšná, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Úspěšně žalované nevznikly náklady přesahující rámec nákladů její běžné úřední činnosti, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[23] Podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s. advokátce, která byla stěžovatelce ustanovena usnesením městského soudu ze dne 3. 11. 2015, čj. 2 Ad 33/2015-26, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (zástupce ustanovený navrhovatelí v řízení před krajským soudem jej zastupuje i v řízení o kasační stížnosti). Stěžovatelka, ač zastoupena, podala kasační stížnost sama a ze soudního spisu není patrný žádný úkon její zástupkyně, který by bylo možné podřadit pod § 11 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Nebylo ani zjištěno, že by ustanovené zástupkyni vznikly v řízení jakékoliv náklady. Z úřední činnosti je ostatně soudem známo, že daná zástupkyně v obdobných věcech, v nichž byla stěžovatelce ustanovena, odměnu nepožadovala (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2019, čj. 7 Ads 500/2018-24). Nejvyšší správní soud proto v souladu s touto předchozí praxí rozhodl, že se ustanovené zástupkyni odměna nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 14. května 2020

Milan Podhrázký
předseda senátu